

Verksamhetsstyrning

Styrande dokument

Anvisning gällande 2018-03-02 t o m 2022-03-01

Handläggare: Tommy Karlsson

Fastställare: Anders Åström

Inköpsanvisning

Syfte

Syftet med denna anvisning är att:

- Stödja Renovas verksamhetsområden i sina uppdrag med avseende på upphandling och inköp av behövda varor och tjänster.
- Långsiktigt medverka till en marknadssituation som präglas av uthållighet och väl fungerande konkurrens.
- Säkerställa att varor och tjänster köps med rätt kvalitet till lägsta kostnad och med minsta möjliga miljöpåverkan.
- Säkerställa att inköp och upphandling sker i enlighet med gällande lagstiftning och stadens riktlinjer.

Ansvar

För detta dokument ansvarar VD.

Styrelsen har ansvar att löpande säkerställa att regelverket följs och att konkurrensen tas tillvara.

Omfattning

Denna anvisning gäller för alla berörda som gör inköp av varor, tjänster och entreprenader samt upphandlingar inom Renovakoncernen.

Definition inköp : Inköp innebär att man bedriver själva köpet, man beställer, eller med ett annat namn avropar, från avtalad leverantör.

Definition upphandling: Man konkurrensutsätter ett behov (=upphandlar) och når ett avtal som man bedriver inköp utifrån.

Detta dokument grundar sig på Göteborgs stads Policy och riktlinje för upphandling och inköp inom Göteborgs stad.

All upphandling vid Renova (köp av vara, tjänst, byggentreprenad eller byggkoncession) ska följa de principer som regleras i "Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen".

I EU-fördraget regleras bland annat principen om fri rörlighet för varor, etableringsfrihet, frihet att tillhandahålla tjänster samt de principer som följer av dessa:

1. likabehandling,
2. icke-diskriminering,

3. ömsesidigt erkännande,
4. proportionalitet samt
5. öppenhet.

EU har beslutat att offentliga kontrakt över ett visst värde (det s.k. tröskelvärde) ska regleras enligt särskilda bestämmelser. Därför har det tillkommit EG-direktiv för offentlig upphandling.

I Sverige har man valt att införliva dessa EG-direktiv genom att skriva en särskild upphandlingslagstiftning,

"Lag (2016:1145) om offentlig upphandling" (LoU) samt

"Lag (2016:1146) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LuF)"

LoU och LuF omfattar även de upphandlingar som är av lägre värde och som inte regleras av EG-direktiven, men väl av EU-fördraget.

Alla beställningar/upphandlingar på Renova ska därför följa LoU /LuF och göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och alla leverantörer ska behandlas lika.

Anvisning

- Kontrollera alltid innan inköp av varor görs, om Renova har varan tillgänglig i koncernen eller i koncernens förråd. Finns efterfrågad vara tillgänglig ska ej inköp eller upphandling ske, man gör ett förrådsuttag
- Kontrollera alltid innan inköp av tjänster eller kompetens görs, om vi har tillgänglig resurs inom Renova-koncernen, finns det tillgängligt så nyttja dessa.
- Delegationsförteckningen, [Notes Link](#) , anger vem som har rätt att göra inköp och till vilket beloppsvärde.
- Delegationsansvarig chef ansvarar för att inköp i första hand alltid går till ramavtalsleverantör.
- Delegationsansvarig chef ansvar för att inköp som inte kan göras mot ramavtalsleverantör följer processen för direktupphandling eller direktköp vilket innebär kontroll av ej avtalad leverantör utförs samt att erforderlig dokumentation utförs.

Genom användande av Stadens WINST-avtal för våra inköp nås effektivisering & skalfördelar för vår Renova verksamhet och för staden.

Inköp ska ske från WINST ramavtal i första hand.

Renova kan göra en kommersiell affärsbedömning för att se om WINST- ramavtalspriser och villkor bidrager till Renovas affärsmässighet och konkurrenskraft, eller inte.

Identifieras det att vi förlorar i konkurrenskraft genom ej fördelaktiga WINST-ramavtal kan avsteg behöva ske och Renova bedriva egen upphandling, skälen för att ej använda WINST-ramavtal ska dokumenteras med sakliga faktabaserade skäl.

Renova har egna avtal för sådant som är Renova verksamhetsenhet, i systemet Kommers.

Som komplement har vi även tillgång till andra inköpscentralers ramavtal där WINST avtal eller Renova avtal ej finns för vårt behov.

Innan upphandling kan ske ska kontroll utföras för att se om vi har efterfrågad vara eller tjänst i Renovas avtal, i stadens avtal i WINST samt i SKL Kommentus ramavtal.

- Ansvarig för att avtalskontroll skett är ansvarig chef enligt delegationsförteckning med eventuellt stöd från Renovas utsedda beställare eller avdelningen för strategiskt inköp och upphandling.
- Finns efterfrågad vara eller tjänst i avtal ska inköp ske från dessa ramavtal.

Finns inte efterfrågad vara eller tjänst i avtalen ska upphandling ske;

- Direktköp (*beloppsmässig liten upphandling under 50 TKR*) , [Notes Link](#) , kan enbart ske efter godkännande av ansvarig chef enligt delegationsförteckning efter signerat direktköpsdokument.
  - Direktupphandling (*beloppsmässig upphandling över 50 TKR till 200TKR*), ([Notes Link](#)), kan ske av utsedda direktupphandlare inom Renova efter signerat direktupphandlingsdokument och slutförs med skriftlig beställning.
  - Formell annonserad upphandling , [Notes Link](#), utförs av avdelningen Strategiskt inköp och upphandling.
- Alla Renova avtal med leverantörer ska diarieföras,
  - Alla Renova avtal med leverantörer ska läggas i avtalskatalogen i Kommers.

Upphandling av entreprenader och tjänster, MBL: [Notes Link](#)

Innan upphandlingsbeslut, alternativt ny beställning mot gällande ramavtal som berör ny eller ersättande personalbemanning (inom entreprenad & tjänster), ska verksamheten ha informerat, samrått och förhandlat med berörd fackförening, skyddsombud eller annan, som kan beröras av upphandlingen, i enlighet med gällande författningar och avtal.

- Ansvarig verksamhetschef ansvarar för att förhandling sker enligt 11§ samt 38 § Medbestämmandelagen med berörd facklig organisation.

- Avdelning strategiskt inköp och upphandling gör regelbundet en MBL 19§ där man informerar i central förhandling med facken om kommande upphandlingar.

Samordnad upphandling med Staden eller med stadens nämnder, förvaltningar och bolag är av strategisk betydelse för staden som helhet och för Renova för att uppnå bästa möjliga affärsvillkor samt att aktivt påverka kvalitet och miljö.

Samordningen minimerar dessutom de administrativa kostnaderna för stadens upphandlingar och inköp.

Samordnad upphandling ska genomföras inom de områden där det finns gemensamma intressen.

Renova ska i bästa möjliga mån bidra med kunskap och erfarenhet i olika avtalsgrupper och påverka så att vårt verksamhetsbehov tillvaratas i stadens upphandlade avtal.

Renovas agerande ska sina inköp och upphandlingar medverka till en marknadssituation som präglas av hållbarhet och väl fungerande konkurrens

- - Upphandling ska göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns.
  - Anbudsgivare, anbudssökande och anbud ska behandlas på lika villkor utan att ge någon leverantör speciell fördel.
  - Inga orimliga eller onödiga krav i upphandlingar ska ställas så att någon anbudsgivare eller leverantör gynnas eller missgynnas.
  - Företrädare för Renova ska i upphandling eller inköp agera på ett affärsetiskt korrekt sätt.
  - Förtroendevalda och anställda ska inte ha personliga jävsintressen i leverantörsföretag som kan påverka utgången av en upphandling eller ett inköp.
  - Rese- och logikostnader vid besök hos eller under resor tillsammans med leverantörer skall alltid betalas av Renova.
  - Alla former av gåvor och tjänster från befintliga och potentiella leverantörer ska undvikas. Här ska Kommunstyrelsens policy och riktlinje mot mutor i Göteborgs stad särskilt beaktas och följas, se länk nedan.
  - Leverantörer ska inte lovas något eller utnyttjas på ett sådant sätt som vi inte har befogenheter eller laglig möjlighet att uppfylla.

Policy och riktlinje mot mutor i Göteborgs Stad (H 2012:77, P 2012-05-31 § 4):

https://intranat.goteborg.se/wps/myportal/int/styrandedokument/!ut/p/z1/nZHBTsMwDIYfyW7LNjgumyjdgYx1FUuKKVdG7V1piydxB6MF-DFSNkBOFBNWL74t7_flgwSdiBjNXSlnDakWI8LOX0JGT7dsmCO_C5GTBjPIkk8CXF9A8-jA3EA8hoef8Uc2SZkEWLMw__wP52u40cG5Li98Pzsm8fpaub5xeY-mPAItxGkIEHujT2p1pGmalErqsoCBA2NhJxVpNyDoiI3zdpY15ZuaTpNji2Vfa3TPu-0A5F-vDd_ExdXbitF-vj1PBCP_skBOJpmWYi652xg1JfWH-8LwrT9F1Jzr0dvHDosizbnbdlfh5SfALw4yMw/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/p0/IZ7_2B0Q8B1A006J70IBCRF15O30T3=CZ6_2B0Q8B1A009G00IBOUDIG520P4=MKT8BObQFB=GB=/

Länk till institutet för mutor och korruption: <http://www.institutetmotmutor.se/>

Kravet innebär att den som ansvarar för en upphandling eller ett inköp ska sträva efter att leverantörerna får förståelse för upphandlingens villkor och skälen till Renovas krav och tilldelningsbeslut.

Detta kan bl.a. ske genom en tidig dialog med leverantörerna inför en upphandling.

Efter ett tilldelningsbeslut ska de leverantörer som inte tilldelas kontraktet kontaktas separat och informeras om varför de inte tilldelades kontraktet, såvida inte en sådan kontakt är uppenbart obehövligt eller om antalet anbudsgivare är mycket stort.

Renova ska i sin upphandling, där så är tillämpligt, ha en kravställning som beaktar;

- tillgänglighetskrav,
- hållbarhetskriterier,
- etisk handel och företags sociala ansvar (CSR) ,
- innovationer,
- ILO's 8 grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter samt FN's barnkonvention.

De varor och tjänster Renova väljer skall ha så liten miljö- och klimatpåverkan som är möjligt med bibehållen funktion.

Vid större tjänstekontrakt eller entreprenader skall utredas om krav som innebär att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden bereds möjlighet till sysselsättning, så kallad social hänsyn tas.

Vid genomförande av upphandlingar som kan omfatta sociala hänsynskriterier ska Göteborgs stads modell för social hänsyn i offentlig upphandling tillämpas (<http://socialhansyn.se/>). Om annan modell används skall denna redovisas.

För alla upphandlingar som avser tjänster eller entreprenader ska en antidiskrimineringsklausul införas om särskilt kontraktsvillkor i förfrågningsunderlaget och avtalet. Avsikten med en antidiskrimineringsklausul är att så långt som möjligt säkerställa att Renovas leverantörer följer antidiskrimineringslagstiftningen (<http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20080567.htm>) genom att efterlevnad görs till en avtalsrättslig fråga med avtalsrättsliga påföljder. I varje enskilt upphandlingsfall måste påföljden vara i proportion till avtalets omfattning.

Staden strävar efter att ha en varierad leverantörsbas där även mindre företag ingår. Större upphandlingar ska om möjligt utformas så det går att lägga anbud på angränsade delar om det ger en positiv konkurrenskraft för Renova.

Avtalsuppföljning och leverantörsuppföljning, [Notes Link](#)
Upphandlade avtal och leverantörer ska följas upp.

- Avtalsansvariga i verksamheten är ansvariga för att avtalsuppföljning utförs.

Om man som anställd på Renova gör inköp utan att beakta de lagar och regler som finns, kan den avdelning som gjort köpet/upphandlingen drabbas av olika former av sanktioner. Dessa är reglerade i lagen om offentlig upphandling.

Konkurrensverket kan ansöka om upphandlingsskadeavgift.

Avgiften är **lägst 10 000 kronor** och högst 10 000 000 kronor, dock högst 10 % av kontraktets värde.

- Observera! , Den avdelning inom Renova som gjort fel bär själv ansvaret och får ta kostnaden.